

Boodschap voor

Wereldmissiezondag 2002

Dierbare broeders en zusters

1. De opdracht tot evangelisatie van de Kerk is in essentie de verkondiging van Gods liefde, genade en vergeving die de mensheid is geopenbaard door het leven, de dood en verrijzenis van Jezus Christus, onze Heer. Het is de verkondiging van het goede nieuws dat God van ons houdt en alle mensen in zijn liefdevolle genade wil verenigen, dat Hij ons vergeeft en ons vraagt om anderen zelfs hun grootste fouten te vergeven.

Dat is het Woord van verzoening dat ons is toevertrouwd, omdat, zoals Paulus zegt, *“God in Christus de wereld met zich heeft verzoend zonder de mensen hun overtredingen aan te rekenen, en ons heeft Hij de boodschap van de verzoening toevertrouwd”* (2Kor 5,19). In die woorden weerklinkt de ultieme hartekreet van Christus aan het kruis: *“Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen”* (Lc 23,34).

Dit is, samengevat, de fundamentele inhoud van de Missiezondag die wij zondag 20 oktober vieren onder het stimulerende thema *‘Missie is de verkondiging van vergeving’*. Hoewel de missiezondag ieder jaar terugkeert, verliest zij door de jaren heen niets van haar bijzondere betekenis en belang, aangezien de missie ons antwoord is op Jezus’ grootste gebod: *“Ga, en maak alle volkeren tot leerling ... leer hun alles onderhouden wat Ik jullie geboden heb”* (Mt 28,19).

2. Aan het begin van het derde christelijke millennium wordt de missionaire plicht alleen maar dringender, omdat, zoals ik al

schreef in de encycliek *Redemptoris missio* “het aantal mensen dat Christus niet kent en niet tot de Kerk hoort, steeds toeneemt, ja, sinds het einde van het concilie is het bijna verdubbeld. Het is duidelijk dat de missienering voor deze onmetelijke mensheid die de Vader bemint en voor welke Hij zijn Zoon gezonden heeft, dringend noodzakelijk is.”¹

Met de grote apostel en evangelist Paulus, willen wij herhalen: *“Dat ik het evangelie predik, is voor mij niets om me op te beroemen: ik kan niet anders. Wee mij als ik het evangelie niet verkondigde! ... Het is een taak die mij is toevertrouwd”* (1Kor 9,16-17). Alleen Gods liefde, die mensen van alle rassen en culturen tot broeders en zusters kan maken, heeft een helende werking in schrijnende verdeeldheid, ideologische conflicten, economische wanverhoudingen en het geweld waaronder de mensheid nog altijd gebukt gaat.

Wij zijn ons allen bewust van de gruwelijke oorlogen die de vorige eeuw met bloed besmeurd hebben en de conflicten die de wereld helaas nog altijd welhaast ende-

1. Johannes Paulus II, Encycliek *Redemptoris missio* (7 december 1990), 3.

misch teisteren. Er bestaat echter onmiskenbaar ook het verlangen van mannen en vrouwen die, ondanks bittere geestelijke en materiële armoede, hunkeren naar God en zijn liefdevolle genade. De oproep van de Heer om het goede nieuws te verkondigen is ook in deze tijd nog van kracht: zij geldt zelfs dringender dan ooit.

3. In de apostolische Brief *Novo millennio ineunte* heb ik het belang onderstreept van het aanschouwen van het gelaat van de lijdende en glorierijke Christus. Het hart van de christelijke boodschap is de verkondiging van het paasmysterie van Christus, gekruisigd en verrezen. Door het gelaat van de Gekruisigde in zijn lijden te aanschouwen “komen we te staan voor het meest paradoxale aspect van zijn mysterie zoals dit in zijn laatste uur, aan het kruis, naar voren komt”.² Aan het kruis heeft God ons al zijn liefde geopenbaard. Het kruis is de sleutel die de deur opent tot de wijsheid, “maar dat is niet de wijsheid van deze wereld of van de machten van deze wereld. Maar ... Gods geheimenisvolle wijsheid” (1Kor 2, 6-7).

Het kruis, waarin het glorierijke gelaat van de verrezen Christus reeds straalt, voert ons in in de volheid van het christelijk leven en de volmaakte liefde, omdat hierin Gods verlangen openbaar wordt om zijn leven, zijn liefde en zijn heiligheid met de mensheid te delen. In het licht van dit mysterie ziet de Kerk, indachtig de woorden van de Heer: “Jullie zullen dus onverdeeld goed zijn, zoals jullie hemelse Vader onverdeeld goed is” (Mt 5,48) steeds duidelijker in dat haar missie zinloos zou zijn als zij niet zou leiden naar de volheid van het christelijk leven, het streven naar volmaakte liefde en heiligheid. Door de contemplatie van het kruis leren wij te leven in nederigheid en vergeving, vrede en gemeenschap. Dat was ook de ervaring van Paulus, die aan de Efeziërs schreef: “Ik, de gevangene in de Heer,

vraag u dus met aandrang om een leven te leiden dat beantwoordt aan de roeping die u van God ontvangen hebt, en altijd nederig te zijn, zachtmoedig en geduldig, en elkaar liefdevol te verdragen, vol ijver om de eenheid van de Geest te behouden door de band van de vrede” (Ef 4,1-3). En aan de Kolossenzen voegt hij daaraan toe: “Bekleed u, als Gods heilige en geliefde uitverkorenen, met tedere ontferming, goedheid, nederigheid, zachtheid en geduld. Verdraag elkaar en vergeef elkaar, als de een tegen de ander een grief heeft. Zoals de Heer u vergeven heeft, zo moet ook u vergeven. Voeg bij dit alles de liefde, die de band van de volmaaktheid is. En laat de vrede van Christus heersen in uw hart; daartoe bent u immers geroepen, als ledematen van één lichaam” (Kol 3,12-15).

4. Dierbare broeders en zusters, de uitroep van Jezus aan het kruis (vgl. Mt 27,46) is niet de noodkreet van een wanhopig man, maar het gebed van de Zoon die zijn leven aan de Vader ten offer brengt voor de verlossing van heel de mensheid. Aan het kruis toont Jezus de voorwaarden die ons in staat stellen om te vergeven. Op de haat waarmee zijn vervolgers Hem aan het kruis genageld hebben, reageert Hij door voor hen te bidden. Hij vergeeft hen niet alleen, Hij blijft van hen houden, blijft het goede voor hen willen en blijft hun voorspraak. Zijn dood wordt de volkomen verwezenlijking van de Liefde.

Ten overstaan van het grote geheimenis van het kruis kunnen wij alleen maar knielen in aanbidding. “Om de mens het gelaat van de Vader terug te geven, moest Jezus niet alleen het gelaat van de mens aannemen, maar ook zich beladen met het ‘gelaat’ van de zonde. ‘Hem die geen zonde heeft gekend, heeft God voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij door Hem Gods gerechtigheid zouden worden’ (2Kor 5,21).”³ De

2. Johannes Paulus II, apostolische Brief *Novo millennio ineunte* (6 januari 2001), 25.

3. *T.a.p.*

totale vergeving van Christus, ook voor zijn vervolgers, is het begin van de nieuwe gerechtigheid van het koninkrijk van God voor iedereen. Tijdens het laatste Avondmaal zei de Verlosser tot zijn apostelen: "Ik geef jullie een nieuw gebod: dat je elkaar liefhebt. Met de liefde die Ik jullie heb toegedragen, moeten jullie ook elkaar liefhebben. Daaraan zal iedereen kunnen zien dat jullie leerlingen van Mij zijn: als jullie onder elkaar de liefde bewaren (Joh 13,34-35).

5. De verreezen Christus geeft zijn leerlingen vrede. De Kerk gaat, trouw aan het gebod van de Heer, voort zijn vrede te verkondigen en te verspreiden. Door de evangelisatie helpen gelovigen mensen zich te realiseren dat wij allen broeders en zusters zijn en dat wij allen, als pelgrims op deze aarde, zij het dan langs verschillende wegen, op weg zijn naar het gemeenschappelijke Vaderland dat God ons langs wegen die alleen Hem bekend zijn, voortdurend blijft wijzen. De voornaamste weg van de missie is een oprechte dialoog⁴, "de dialoog vloeit niet voort uit tactiek of eigenbelang"⁵ en is ook geen doel in zichzelf. In een dialoog wordt veeleer met respect en begrip met anderen gesproken, waarbij wij verklaren in welke principes wij geloven en waarin we met liefde de meest fundamentele waarheden van het geloof verkondigen, namelijk vreugde, hoop en de zin van het leven. De dialoog is in feite de verwezenlijking van een spirituele impuls die leidt tot "innerlijke zuivering en bekering die, als zij in volgzzaamheid aan de Geest nagestreefd worden, geestelijk vruchtbaar zullen zijn"⁶. De toegewijde inzet voor een aandachtige en respectvolle dialoog is een *sine qua non* voor een authentiek getuigenis van Gods reddende liefde.

Deze dialoog is nauw verbonden met de bereidheid om te vergeven, omdat iemand

die vergeeft het hart van anderen opent en anderen leert liefhebben en begrijpen door in harmonie met hen te komen. Omdat de daad van vergeving schenken, naar het voorbeeld van Jezus, harten uitdaagt en opent, de wonden van zonde en verdeeldheid heelt en een werkelijke gemeenschap doet ontstaan.

6. De viering van Wereldmissiezondag biedt een ieder een gelegenheid tot zelfonderzoek ten aanzien van de eisen van Gods oneindige liefde. Een liefde die vraagt om geloof; een liefde die ons opdraagt om ons vertrouwen geheel in Hem te stellen. "Zonder het geloof is het onmogelijk God welgevallig te zijn; wie bij God wil komen, moet geloven dat Hij bestaat en dat Hij allen belooft die Hem zoeken" (Heb 11,6).

Op deze jaarlijks terugkerende dag worden wij opgeroepen om met grote toewijding te bidden voor de missies en met alle mogelijke middelen mee te werken aan het werk van de Kerk over de hele wereld voor de opbouw van het koninkrijk van God, "een koninkrijk van waarheid, heiligheid en liefde, recht en gerechtigheid, een koninkrijk van vrede"⁷. Wij zijn geroepen om in de eerste plaats met ons leven te getuigen van onze volkomen verbondenheid met Christus en zijn evangelie.

Ja, wij moeten ons nooit schamen voor het evangelie en nooit bang zijn om ervoor uit te komen dat wij christenen zijn, nooit ons geloof verbergen. Wij moeten juist blijven spreken om ervoor te zorgen dat de verlossing op steeds meer plaatsen wordt verkondigd, omdat Jezus heeft beloofd dat Hij altijd met ons zal zijn en altijd temidden van zijn leerlingen aanwezig is. Missiezondag, de feestdag van de missie, helpt ons om de waarde van onze persoonlijke en gemeenschappelijke roeping te ontdekken. Wij worden erdoor gestimuleerd om door missionarissen in alle delen van de wereld

4. Vgl. Tweede Vaticaans Concilie, Decreet over de missieactiviteit van de Kerk *Ad gentes divinitus*, 7; Verklaring over de houding van de Kerk ten opzichte van de niet-christelijke godsdiensten *Nostra aetate*, 2.

5. *Redemptoris missio*, 56.

6. *T.a.p.*

7. *Prefatie voor het Hoogfeest van Christus, Koning van het heelal.*

de hand te reiken aan “de minste broeders van Mij” (vgl. Mt 25,40). Dat is de taak van de Pauselijke Missiegenootschappen die zich altijd ten dienste van de missie van de Kerk hebben gesteld en ervoor zorgen dat het de minsten niet ontbreekt aan mensen die het brood van het Woord met hen breken en hen het geschenk brengen van de onuitputtelijke liefde waarvan het hart van de Verlosser overstroomt.

Dierbare broeders en zusters, laten wij onze toewijding aan de verkondiging van het evangelie en al het evangelisatiewerk van de Kerk toevertrouwen aan de heilige Maria, koningin van de missies. Moge zij ons vergezellen op de weg waarop wij de liefde van God, die de mensheid vergeeft en vrede schenkt, ontdekken, verkondigen en uitdragen.

Met deze gevoelens zend ik alle missionarissen over de hele wereld, allen die hen begeleiden met hun gebeden en broederlijke hulp en alle christelijke gemeenschappen, reeds lang bestaand of pas gesticht, van harte mijn apostolische zegen en bid ik u allen de nooit aflatende bescherming van de Heer toe.

Vanuit het Vaticaan, 19 mei 2002, Pinksteren.

JOHANNES PAULUS II

Vertaling: drs. P.C. de Die